

พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจ อนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง

East – West Economic Corridor Entrepreneur’s Information Behavior

รุ่งอรุณ กุลหิณตั้ง
ดร.ชลภัสส์ วงษ์ประเสริฐ

Rungarun Kulhintang
Dr.Chollabhat Vongprasert

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงในด้านความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศและการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการธุรกิจ ใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ กลุ่มประชากรได้แก่ ผู้ประกอบการในจังหวัดมุกดาหารจำนวน 20 ธุรกิจ โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กระจายครอบคลุมกลุ่มธุรกิจ 3 ประเภท ได้แก่ ธุรกิจด้านการผลิต การค้า และการบริการ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงมีความต้องการสารสนเทศในระดับน้อยโดยเป็นความต้องการเชิงตั้งรับ (Passive) เนื่องจากผู้ประกอบการ

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสารสนเทศ คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; Graduate Student, Master’s degree (Information Management), Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาสารสนเทศและการสื่อสาร คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; Assistant Professor, Information and Communication Department, Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University

การดำเนินธุรกิจไปตามธรรมเนียมปฏิบัติ การดำเนินธุรกิจใช้ความได้เปรียบทางด้านพื้นที่ (Location) เพื่อให้ลูกค้าเข้ามาใช้บริการ โดยต้องการสารสนเทศทางการตลาด 2. การแสวงหาสารสนเทศ พบว่าผู้ประกอบการมีการแสวงหาสารสนเทศน้อย ส่วนใหญ่ใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตผ่านทางการใช้ Search engine ต่าง ๆ รองลงมาคือ แหล่งสารสนเทศบุคคล โดยใช้วิธีการสอบถามหรือเข้าร่วมการอบรม 3. สารสนเทศที่ใช้ส่วนใหญ่ ได้แก่ ข้อมูลสินค้า การพัฒนาตลาด การแก้ปัญหาธุรกิจ สำหรับการประเมินสารสนเทศของผู้ประกอบการ ใช้การตัดสินใจจากการนำข้อมูลหลายแหล่ง แล้วมาประมวลผลกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตน และประเมินจากคำแนะนำเชื่อถือของผู้ให้สารสนเทศ

ABSTRACT

This qualitative study investigates the information seeking behavior of the entrepreneurs of the GMS East-West Economic Corridors: their needs, seeking and use of information. Using stratified random sampling, 20 entrepreneurs in Mukdahan Province from 3 business segments: goods manufacturing, trading, and service providing are selected as the study sample. Interviews are used to collect the study data. The findings indicate that:

1. The entrepreneurs' information needs are found at the minimal level in the passive manner as their business practices follow the same routine, and their business location is seen as the competitive advantage.
2. There are several information use objectives, such as, information used for decision-making and problem solving.
3. The entrepreneurs' information seeking is rarely conducted. Most of them rely upon the Internet through the use of search engines. Acquisition of information from individuals and attendance at training courses are also found.
4. Most of the utilized information includes business products, marketing development and business problem solving.

5. The entrepreneurs assess the information for decision making by processing the information obtained from several sources and integrating it with their knowledge and experiences and by considering the reliabilities of the information providers.

คำสำคัญ: ผู้ประกอบการ พฤติกรรมสารสนเทศ ความต้องการสารสนเทศ การแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ

Keywords: Entrepreneur, Information behavior, Information need, Information seeking, Information used

บทนำ

ในยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-bases economy) เป็นระบบเศรษฐกิจที่อาศัยการผลิต การแพร่กระจาย และการใช้ความรู้ในการขับเคลื่อน ความรู้จึงเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างมากในระบบเศรษฐกิจที่เปลี่ยนความรู้เป็นนวัตกรรมโดยอาศัยเทคโนโลยีระดับสูง การพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านเทคโนโลยีนี้เองที่เอื้อประโยชน์ต่อการเป็นสังคมฐานความรู้ ผู้ที่เข้าถึงสารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็ว ย่อมได้เปรียบผู้อื่นทั้งในทางธุรกิจ การเมือง และสังคม ทุกอาชีพจึงควรนำสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ

ในการดำเนินธุรกิจเจ้าของกิจการหรือผู้ประกอบการเป็นบุคคลที่ดำเนินธุรกิจโดยเผชิญกับความเสี่ยงและความไม่แน่นอนทางธุรกิจ มุ่งหาความต้องการของตลาดจึงเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่สำคัญกับสารสนเทศและความรู้ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหลักที่ถูกนำมาใช้ในการสนับสนุนการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงของความต้องการของผู้บริโภค ผู้ประกอบการจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนการดำเนินงานธุรกิจตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้กิจการดำรงอยู่ โดยนำสารสนเทศที่ได้มาช่วยในการวางแผนและตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ประกอบการในปัจจุบันมีความต้องการใช้สารสนเทศเพิ่มมากขึ้นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของธุรกิจและสามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพร้อมรับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนในปี 2558 การเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (Asean Economic Community) เป็นการเพิ่มโอกาสการค้าการลงทุนในประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยใช้เส้นทางการขนส่งผ่านระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (East West Economic Corridor: EWEC) ซึ่งผู้ประกอบการขนส่งสินค้าไทยมีรายได้ กำไรส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้นจากเส้นทางเศรษฐกิจสายนี้ ระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง คือ แนวพื้นที่ของประเทศในเขตอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion: GMS) เป็นเส้นทางหลักในการขนส่งสินค้าเชื่อมโยงประเทศทั้ง 6 ประเทศเข้าด้วยกันได้แก่ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีนที่มีความร่วมมือกันในการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกัน โดยมีการพัฒนาเส้นทางการขนส่งตะวันออก – ตะวันตก การพัฒนาการขนส่งทางน้ำ พัฒนาเส้นทางรถไฟ พัฒนาท่าอากาศยาน สะพานหะเขตในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เพื่ออำนวยความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง และการค้า (Joengsaguenpornasuk, 2009)

ผู้ประกอบการในเขตระเบียบเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง จึงต้องมีการนำสารสนเทศเข้ามาใช้การดำเนินธุรกิจ อาทิ นโยบายการค้าการลงทุน ภาษี หรือกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนจังหวัดมุกดาหารเป็นจังหวัดที่มีการค้ามากเป็นอันดับสองรองจากจุดผ่านแดนสะพานมิตรภาพไทยลาวที่จังหวัดหนองคาย โดยสินค้าที่สำคัญได้แก่ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ สินค้าเกษตรกรรม สินค้าเชื้อเพลิง เครื่องใช้ไฟฟ้า และเคมีภัณฑ์ สินค้านำเข้าที่สำคัญ คือ สินค้าแร่ ยานพาหนะ สิ่งทอ เครื่องใช้ไฟฟ้า และเคมีภัณฑ์ (Department of Business Development, 2013) ผู้ประกอบการในจังหวัดมุกดาหาร จึงจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการค้าและบริการให้เกิดนวัตกรรมที่มีความแตกต่างตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป สารสนเทศจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การดำเนินธุรกิจมีประสิทธิภาพ

พฤติกรรมสารสนเทศเป็นแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับความต้องการสารสนเทศ พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ และการใช้สารสนเทศ เมื่อบุคคลพบว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องการสารสนเทศเพื่อนำมาแก้ไขปัญหา เพื่อใช้ในการตัดสินใจ หรือเพื่อใช้ในการตอบคำถามที่ตนเองไม่รู้ หรือความรู้ที่มีนั้นไม่สามารถแก้ข้อสงสัยนั้นได้ สถานการณ์เหล่านั้นจะทำให้บุคคลเริ่มแสวงหาสารสนเทศด้วยวิธีต่างๆ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการซึ่งสถานการณ์เหล่านั้นอาจจะเรื่องเกี่ยวกับการทำงาน การเรียน เรื่องส่วนตัว พฤติกรรมสารสนเทศของแต่ละบุคคลจะต่างกันไปตามลักษณะของบุคคล

เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ความสนใจ อาชีพ สภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง (Wilson, 1981)

จากประเด็นปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคุ่มแม่น้ำโขง จากข้อมูลสถิติชี้ให้เห็นว่าสภาพเศรษฐกิจในจังหวัดมุกดาหารมีแนวโน้มที่ขยายตัว ทำให้ผู้ประกอบการมีความต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมากขึ้น และผลจากการศึกษาจะทำให้ทราบถึงพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในการนำไปพัฒนาและปรับปรุงระบบสารสนเทศและการให้บริการสารสนเทศให้เหมาะสมและสะดวกต่อการใช้งานสำหรับผู้ประกอบการ ส่งผลให้สถานประกอบการมีการพัฒนารูปแบบการค้าและบริการเพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดเศรษฐกิจของอนุภาคุ่มแม่น้ำโขง

วัตถุประสงค์การวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคุ่มแม่น้ำโขง

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคุ่มแม่น้ำโขงโดยใช้แนวคิดพฤติกรรมสารสนเทศของ Wilson (1981) ซึ่งได้อธิบายไว้ว่า

พฤติกรรมสารสนเทศ หมายถึงพฤติกรรมทั้งหมดของบุคคลหนึ่งที่เชื่อมโยงให้เข้าถึงแหล่งสารสนเทศโดยใช้ช่องทางในการเผยแพร่และการได้มาซึ่งสารสนเทศ โดยประกอบด้วยหลักสำคัญ คือ

- 1) ความต้องการสารสนเทศหมายถึงการที่บุคคลพบว่าตนเองมีความจำเป็นที่จะต้องค้นหาข้อเท็จจริงข้อมูล ความรู้ เรื่องราวต่างๆ โดยมีความต้องการแสวงหาหรือใช้สารสนเทศเพื่อใช้ในแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือใช้เป็นแนวทางการตัดสินใจดำเนินงาน
- 2) การแสวงหาสารสนเทศหมายถึงกิจกรรมหรือปฏิสัมพันธ์ที่บุคคลกระทำเพื่อแสวงหาสารสนเทศอย่างมีจุดมุ่งหมาย

3) การใช้สารสนเทศ หมายถึง การนำสารสนเทศมาใช้จริงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามสถานะทางสังคมของบุคคลเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความต้องการสารสนเทศ และปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ คุณลักษณะของบุคคล สถานภาพทางสังคมของบุคคล บทบาทและสภาพทางสังคม และคุณลักษณะสิ่งแวดล้อม รวมถึงลักษณะของแหล่งสารสนเทศ นอกจากนี้ยังมีกลไกอื่นๆ ที่ก่อหรือกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศ ได้แก่ ความสามารถส่วนบุคคลในการแสวงหาสารสนเทศโดยในพฤติกรรมแสวงหาสารสนเทศนั้น บุคคลจะดำเนินการสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการ และนำสารสนเทศไปใช้ โดยผลของการแสวงหาสารสนเทศนั้นอาจจะสำเร็จหรือล้มเหลว และเมื่อล้มเหลวอาจจะย้อนไปแสวงหาสารสนเทศอีกครั้งเมื่อได้สารสนเทศแล้วจึงนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้เป็นกรอบในการศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียบอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง

วิธีดำเนินการ

1. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง ที่จดทะเบียนการค้ากับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในเขตจังหวัดมุกดาหารในปี 2556 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ประกอบการบนอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงที่จดทะเบียนการค้ากับกรมพัฒนาธุรกิจการค้าในเขตจังหวัดมุกดาหารในปี 2556 จำนวน 754 ราย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ เจ้าของกิจการ ผู้จัดการ และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ได้จำนวน 20 รายตามสัดส่วนของประเภทธุรกิจ และการสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ (Snowball Sampling) โดยมีเจ้าหน้าที่หอการค้าจังหวัดมุกดาหารเป็นผู้แนะนำผู้ประกอบการ ซึ่งครอบคลุมธุรกิจ 3 ประเภทได้แก่ ธุรกิจการผลิต ธุรกิจการค้า และธุรกิจบริการ

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative method) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ซึ่งได้จากการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 1 เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ประกอบการและสถานประกอบการ ที่ครอบคลุมประเด็นเรื่อง การศึกษา ประสบการณ์ทำงาน ความเชี่ยวชาญของผู้ประกอบการ ลักษณะของสถานประกอบการ รายละเอียดในการผลิตสินค้าและบริการ ระยะเวลาในการดำเนินกิจการ

แบบสัมภาษณ์ตอนที่ 2 เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมสารสนเทศและการเปิดรับข่าวสารของผู้ประกอบการที่ครอบคลุมประเด็นเรื่อง ความต้องการสารสนเทศ จุดประสงค์ในการใช้สารสนเทศ วิธีการในการแสวงหาสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และการเปิดรับข่าวสาร นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านสารสนเทศและทางด้านธุรกิจ จำนวน 2 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเนื้อหา การใช้ภาษาที่เหมาะสม ก่อนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสัมภาษณ์กับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรจำนวน 3 ราย เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และเพิ่มเติมประเด็นให้ครอบคลุมยิ่งขึ้น จากนั้นจึงดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการจำนวน 20 ราย ในระหว่างเดือนมีนาคม – เมษายน 2556

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์และสถานประกอบการ โดยหาคำร้อยละ
2. สังเคราะห์พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการใช้วิธีการวิเคราะห์ความเชื่อมโยงของเนื้อหา (Content analysis) เพื่อเน้นความคิดของผู้ประกอบการเป็นหลัก

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานประกอบการ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ประกอบการพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โดยส่วนใหญ่มียุ่ระหว่าง 41-50 ปี และมีวุฒิการศึกษาสูงสุตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของผู้ให้สัมภาษณ์ด้านสถานภาพส่วนบุคคล เพศ อายุ วุฒิการศึกษาโดยภาพรวม

ข้อมูลพื้นฐาน	N=20	
	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	12	60
หญิง	8	40
อายุ		
20-30 ปี	2	10
31-40 ปี	3	13
41-50 ปี	11	55
51-60 ปี	3	15
มากกว่า 61 ปี	1	5
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ประถมศึกษา	0	0
มัธยมศึกษาตอนต้น	0	0
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	10	50
อนุปริญญา/ปวส.	1	5
ปริญญาตรี	9	45

ข้อมูลของสถานประกอบการ พบว่าสถานประกอบการส่วนใหญ่เป็นธุรกิจประเภทการผลิต รองลงมาเป็นประเภทการค้า และการบริการ โดยมีลักษณะการก่อตั้งขึ้นและมีระยะเวลาดำเนินกิจการน้อยกว่า 20 ปี ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าความถี่และร้อยละของข้อมูลสถานประกอบการ ด้านประเภทรูรกิจ การก่อตั้งธุรกิจ ระยะเวลาดำเนินการ โดยภาพรวม

ข้อมูลสถานประกอบการ	N=20	
	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทรูรกิจ		
การผลิต	8	40
การค้า	6	30
การบริการ	6	30
การก่อตั้งธุรกิจ		
ก่อตั้งธุรกิจด้วยตนเอง	12	60
รับการสืบทอดจากครอบครัว	8	40
ระยะเวลาดำเนินการ		
น้อยกว่า 10 ปี	7	35
11 – 20 ปี	7	35
21 – 30 ปี	4	20
30 ปี ขึ้นไป	2	10

2. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงพบว่า

2.1 ความต้องการสารสนเทศของผู้ประกอบการ มีความต้องการใช้สารสนเทศเป็นอย่างมาก โดยส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน เนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ ได้แก่ สารสนเทศทางการตลาด รองลงมาต้องการสารสนเทศทางด้านการเงิน รูปแบบสารสนเทศที่ส่วนใหญ่ต้องการสารสนเทศในรูปแบบไม่ตีพิมพ์ เช่น เว็บไซต์หน่วยงานราชการ สมาคมธุรกิจ และเอกชนมากที่สุด รองลงมาเป็นสารสนเทศตีพิมพ์ เช่น วารสารธุรกิจ และหนังสือพิมพ์

2.2 พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดแหล่งสารสนเทศที่จะแสวงหาสารสนเทศ พบว่าผู้ประกอบการมีการกำหนดแหล่งสารสนเทศที่จะแสวงหาสารสนเทศ โดยแหล่งสารสนเทศ

ที่มีการใช้มากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต รองลงมาคือแหล่งสารสนเทศบุคคล รองลงมาคือแหล่งสารสนเทศสื่อสารมวลชน และแหล่งสารสนเทศสถาบัน ได้แก่ หน่วยงานรัฐบาลที่สนับสนุนเรื่องธุรกิจ การค้าและการลงทุน และห้องสมุดประชาชน

2. วิธีการแสวงหาสารสนเทศ พบว่าผู้ประกอบการมีการใช้วิธีการแสวงหาสารสนเทศจากการสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตมากที่สุด โดยใช้ Search engine รองลงมาคือการสอบถามข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นโดยตรง และการใช้วิธีแสวงหาสารสนเทศมากกว่า 1 วิธี คือ การสอบถามข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญจากนั้นค่อยไปสืบค้นเพิ่มเติมจากอินเทอร์เน็ต เช่น การสอบถามข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการจากนั้นตรวจสอบข้อมูลที่ได้อีกครั้งโดยการสืบค้นสารสนเทศจากเว็บไซต์หน่วยงานนั้นโดยตรงอีกที

3. การประเมินสารสนเทศ พบว่าผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประเมินสารสนเทศจากการเปรียบเทียบข้อมูลหลายแหล่งเพื่อดูความถูกต้องของเนื้อหามากที่สุด รองลงมาคือการประเมินจากความน่าเชื่อถือของข้อมูล

2.3 การใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการกระบี่เชิงเศรษฐกิจอนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

1. วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศพบว่า ผู้ประกอบการกระบี่เชิงเศรษฐกิจอนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขง มีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ ได้แก่

1) เพื่อใช้ในการตัดสินใจ เช่น ใช้เป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ การเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ การเลือกร้านในการซื้อวัสดุอุปกรณ์ หรือวัตถุดิบ และการตัดสินใจในการเลือกลูกค้า

2) เพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินงาน เช่น ในการแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน การแก้ปัญหาเรื่องงานเอกสารและกฎหมาย การตอบคำถามและให้ความรู้เกี่ยวกับสินค้าและบริการกับลูกค้า เป็นต้น

3) เพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ เช่น การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาการผลิตและการบริการ การใช้เทคนิคต่างในการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การศึกษาการตลาด การทำลูกค้าสัมพันธ์ เป็นต้น

4) เพื่อการจัดการธุรกิจ เช่น การดำเนินงานเอกสารสำนักงาน การติดต่อสื่อสารกับลูกค้าในภาษาต่างๆ

5) เพื่อติดตามข่าวสาร เช่น เพื่อติดตามข่าวสารเกี่ยวกับประกาศงานต่างๆ ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค ข่าวสารประจำวัน โรคระบาด หรือภัยธรรมชาติ เพื่อให้ความรู้และความบันเทิง เป็นต้น

6) เพื่อแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน เช่น เพื่อแก้ปัญหาในเรื่องต่างๆ ที่ไม่รู้ เช่น เรื่องสุขภาพ เป็นต้น

2. สถานการณ์ในการใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหาพบว่าสถานการณ์ที่ผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงใช้สารสนเทศ ได้แก่

1) สถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจ เช่น การเลือกใช้วัตถุดิบจากแหล่งใด หรือการพิจารณาเลือกใช้เทคโนโลยีใหม่ในการผลิตสินค้า เป็นต้น

2) สถานการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การแก้ปัญหาให้กับผู้ใช้บริการที่มีข้อสงสัย

3) สถานการณ์ที่ต้องการหาคำตอบ เช่น มีเรื่องที่ต้องการหาคำตอบโดยที่เรื่องนั้นอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการทำงานหรือชีวิตประจำวัน เช่น เรื่องสุขภาพ เป็นต้น

3. ปัญหาในการใช้สารสนเทศ ผู้ประกอบการมีปัญหาในการใช้สารสนเทศ 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านสารสนเทศ ผู้ประกอบการมีปัญหาเกี่ยวกับสารสนเทศไม่ตรงตามความต้องการ โดยสารสนเทศที่ได้มาไม่สามารถนำมาใช้ได้เลยต้องมีการประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของสถานประกอบการ หรือนำมาใช้เป็นแนวทางในการทำงาน และสารสนเทศที่ได้รับไม่ทันสมัย และไม่ทันต่อการใช้ในการดำเนินธุรกิจ

2) ด้านแหล่งสารสนเทศ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงทรัพยากรและบริการของแหล่งสารสนเทศ เช่น ห้องสมุด หรือหน่วยงานราชการ และไม่ทราบว่าจะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการจากที่ใด

3) ด้านผู้ประกอบการ ส่วนมากผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ทำงานมากจนไม่ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม ซึ่งจะนำความรู้และประสบการณ์มาใช้ในการแก้ปัญหา ซึ่งผู้ประกอบการให้เหตุผลว่าปัญหาที่พบส่วนมากจะเป็นปัญหาเดิมที่เคยเจอมาแล้วจึงใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทำงานในการแก้ปัญหา รองลงมาคือผู้ประกอบการไม่มีเวลาในการค้นหาสารสนเทศ เนื่องจากแหล่งสารสนเทศอยู่ไกลไม่สะดวกเดินทาง อีกทั้งเวลาที่จัดให้บริการตรงกับเวลาทำงานของผู้ประกอบการ

2.4 การเปิดรับข่าวสารของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง

ช่องทางที่ผู้ประกอบการเปิดรับข่าวสารมากที่สุดคือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 50) โดยรายการที่นิยมเป็นประเภทรายการวิเคราะห์ ได้แก่ รายการเรื่องเล่าเช้านี้ รองลงมาคือการเปิดรับข่าวสารทางอินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 45) และวิทยุ (ร้อยละ 5) โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปิดรับข่าวสาร ได้แก่ ปัจจัยด้านเนื้อหาสารสนเทศมากที่สุด (ร้อยละ 55) รองลงมาคือ ความสะดวกในการรับข่าวสาร (ร้อยละ 35) ส่วนสื่อที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสาร ผู้ประกอบการนิยมใช้สื่อโทรทัศน์มากที่สุด (ร้อยละ 60) รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 35) และวิทยุ (ร้อยละ 5) และการเปิดรับข่าวสารเพื่อเตรียมความพร้อมของสถานประกอบการสู่ประชาคมอาเซียนผู้ประกอบการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (AEC) จากสื่อโทรทัศน์ โดยเป็นการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับประเทศอาเซียนโดยทั่วไปที่นำเสนอผ่านรายการข่าว ส่วนการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนมีน้อย เนื่องจากส่วนมากผู้ประกอบการทำธุรกิจระหว่างประเทศกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวจึงไม่เกิดปัญหาทางด้านการสื่อสาร สารสนเทศที่จำเป็นต้องใช้จึงเป็นเรื่องอัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรา และกฎหมายการค้าระหว่างประเทศเท่านั้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่ได้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ความต้องการสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง

จากผลการวิจัยที่ได้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้ พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขงต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงาน สารสนเทศทางการตลาดเป็นเนื้อหาที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องการ ไม่ว่าจะเป็นราคาวัตถุดิบ แหล่งวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ค่าขนส่ง ระดับราคากลางของสินค้าอุปโภคบริโภค สัดส่วนตลาดและคู่แข่ง และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษา ระยะเวลาดำเนินการ ประเภทกิจการ กับความต้องการสารสนเทศของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการประเภทกิจการผลิต

มีความต้องการสารสนเทศมากที่สุด ซึ่งกิจการประเภทนี้ต้องการสารสนเทศที่ชัดเจนเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย ราคาวัตถุดิบที่มีผลต่อการควบคุมราคา รองลงมาคือกิจการค้าและบริการ ส่วนระดับการศึกษา ระยะเวลาดำเนินการ ไม่มีผลต่อความต้องการสารสนเทศ ซึ่งมีผลออกมาคล้ายคลึงกัน

2. พฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการบนระบียงเศรษฐกิจอนุภาค
กลุ่มแม่น้ำโขง

2.1 การกำหนดแหล่งสารสนเทศที่แสวงหาสารสนเทศ

การกำหนดแหล่งสารสนเทศที่จะแสวงหาสารสนเทศผู้ประกอบการมีการกำหนดแหล่งสารสนเทศที่จะแสวงหาสารสนเทศ โดยแหล่งสารสนเทศลำดับแรกที่มีการใช้ในระดับมากที่สุด คือ อินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เนื่องจากมีข้อมูลที่ตนเองต้องการ และเข้าถึงได้ง่าย สะดวกในการค้นหาและเข้าถึงสารสนเทศที่ใช้สามารถเข้าถึงสารสนเทศได้ทุกที่ทุกเวลาเนื่องจากความก้าวหน้าเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเฉพาะโทรศัพท์มือถือ (Angchun, 2014) รองลงมาคือแหล่งสารสนเทศบุคคล อันได้แก่ พ่อแม่ เจ้าของกิจการ ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นๆ เพื่อนร่วมงาน เนื่องจากส่วนมากเป็นบุคคลใกล้ชิด และรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นสามารถช่วยเหลือได้ตลอดเวลา และสามารถพูดคุยปรึกษา และมีความเป็นกันเอง ซึ่งผู้ประกอบการที่ใช้แหล่งสารสนเทศอินเทอร์เน็ตจะเป็นผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาขึ้นไปและมีอายุไม่เกิน 45 ปี ส่วนแหล่งสารสนเทศบุคคลนั้นผู้ประกอบการที่ใช้ส่วนใหญ่จะประกอบกิจการที่สืบทอดธุรกิจจากครอบครัว

ส่วนแหล่งสารสนเทศอื่นๆ เช่น แหล่งสารสนเทศหน่วยงานราชการ ผู้ประกอบการต้องการใช้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหารมากที่สุด เพราะมีข้อมูลที่ตรงตามความต้องการ เข้าถึงได้ง่าย ได้รับข้อมูลสะดวกและรวดเร็ว เนื่องจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัดมุกดาหารมีบทบาทที่ช่วยแก้ไขปัญหาในการประกอบกิจการ ส่วนห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดอื่นๆ ผู้ประกอบการไม่นิยมใช้ เนื่องจากไม่มีสารสนเทศที่ต้องการสารสนเทศไม่ทันสมัย รวมถึงไม่ทราบว่าห้องสมุดมีบริการอะไรบ้าง และแหล่งสารสนเทศสื่อมวลชน ผู้ประกอบการต้องการใช้โทรทัศน์มากที่สุด ผู้ประกอบการให้เหตุผลว่าสามารถเข้าถึงได้ง่าย เสนอข่าวสารได้รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ เนื้อหาที่ได้มีทั้งภาพและเสียงทำให้มีความน่าสนใจเหมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง

2.2 วิธีการแสวงหาสารสนเทศ

ผู้ประกอบการมีวิธีการแสวงหาสารสนเทศที่หลากหลายเมื่อพิจารณาจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประเภทธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินกิจการ วิธีที่เลือกใช้ลำดับแรกคือวิธีการแสวงหาสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต โดยใช้ Search engine เนื่องจากเห็นว่ามีความสะดวก ง่าย และรวดเร็วในการได้รับสารสนเทศและสอดคล้องกับสำนักงานสถิติแห่งชาติ (National Statistical Office, 2011) ที่พบว่าผู้ประกอบการใช้อินเทอร์เน็ตโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า รับส่งข้อมูลทางอีเมลล์ และค้นหาข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ โดยส่วนใหญ่ผู้ประกอบการมักไม่สืบค้นสารสนเทศด้วยตนเองแต่อาศัยบุตร ญาติ หรือเพื่อนร่วมงานสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ตให้ โดยจะกำหนดเรื่องที่ต้องการหรือหัวข้อที่สนใจให้ ส่วนผู้ประกอบการที่สืบค้นสารสนเทศด้วยตนเองจะใช้ Search engine ในการสืบค้นสารสนเทศจากอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่และจบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไป เนื่องจากผู้จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีขึ้นไปมีความรู้และคุ้นเคยกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ การสืบค้นสารสนเทศบนอินเทอร์เน็ตมากกว่าผู้ประกอบการกลุ่มอื่น รองลงมาจะเป็นการสอบถาม พูดคุยแลกเปลี่ยนจากผู้เชี่ยวชาญ ลูกค้า เพื่อนที่ประกอบธุรกิจในกลุ่มเดียวกัน ผู้ประกอบการรายอื่น ผู้ส่งวัตถุดิบในการผลิต การเข้าร่วมประชุมอบรม เป็นต้น

2.3 การประเมินสารสนเทศ

การประเมินสารสนเทศ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประเมินสารสนเทศจากการเปรียบเทียบข้อมูลจากหลายๆ แหล่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหามากที่สุด โดยการตรวจสอบจะทำหลายครั้งจนกว่าผู้ประกอบการจะมีความเชื่อมั่นในแหล่งสารสนเทศนั้นๆ แล้วก็จะใช้แหล่งสารสนเทศนั้นเป็นสารสนเทศหลักในการใช้งานครั้งต่อไป รองลงมาคือการประเมินจากความน่าเชื่อถือของข้อมูล ซึ่งความน่าเชื่อถือของข้อมูลนั้นผู้ประกอบการจะพิจารณาจากผู้เขียน หนังสือหรือวารสารที่ตีพิมพ์ ความน่าเชื่อถือของหน่วยงานที่เอาไปเผยแพร่ โดยมากแล้วผู้ประกอบการจะนำเอาความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือประสบการณ์ของตนมาประเมินร่วมด้วย

3. การใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการบะเบียงเศรษฐกิจอนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

3.1 วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศ

วัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศของผู้ประกอบการโดยรวม พบว่าผู้ประกอบการใช้สารสนเทศในหลากหลายวัตถุประสงค์ โดยใช้สารสนเทศเพื่อปฏิบัติงานมากที่สุด สอดคล้องกับ สุรชาติ พุทธิมา (Putthima, 2013) ที่ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการและพฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศเพื่อดำเนินธุรกิจของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตเทศบาลเมืองต้นเปา อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านนั้นเนื่องจาก เห็นว่ามีความสะดวก ง่าย และรวดเร็วในการได้รับสารสนเทศ ที่พบว่าผู้ประกอบการมีวัตถุประสงค์ในการใช้สารสนเทศหลากหลาย ได้แก่ การแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน เพื่อช่วยให้ได้รับความรู้และวิทยาการใหม่ๆ เพื่อเพิ่มผลผลิตและพัฒนาสินค้าหรือบริการ เพื่อวางแผนกำหนดนโยบายด้านการผลิต เป็นต้น

3.2 สถานการณ์ในการใช้สารสนเทศในการแก้ปัญหา

สถานการณ์ที่ผู้ประกอบการบ่นระบียงเศรษฐกิจอนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขงใช้สารสนเทศเพื่อแก้ปัญหา สถานการณ์ที่ต้องสนใจมากที่สุดการตัดสินใจกับสารสนเทศไม่สามารถที่จะแยกจากกันได้ เพราะสารสนเทศเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจ (Suwan, 2014) รองลงมาคือสถานการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน และสถานการณ์ที่ต้องการหาคำตอบ

3.3 ปัญหาในการใช้สารสนเทศ

1) ด้านสารสนเทศ ผู้ประกอบการมีปัญหาเกี่ยวกับสารสนเทศ ไม่ตรงตามความต้องการ (ร้อยละ 50) และสารสนเทศที่ได้รับไม่ทันสมัยและไม่ทันต่อการใช้ในการดำเนินธุรกิจ (ร้อยละ 30) ผู้ประกอบการไม่ค่อยได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนางาน โดยมักนำประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัวเองมาปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์มากกว่า

2) ด้านแหล่งสารสนเทศ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ทราบถึงทรัพยากรและบริการของแหล่งสารสนเทศ (ร้อยละ 65) เช่น ห้องสมุด หรือหน่วยงานราชการ และไม่ทราบว่า จะค้นหาสารสนเทศที่ต้องการจากที่ใด (ร้อยละ 25)

3) ด้านผู้ประกอบการ ส่วนมากผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์ในเรื่องการทำงานมากจนไม่ต้องการหาความรู้เพิ่มเติม (ร้อยละ 70) รองลงมาคือผู้ประกอบการไม่มีเวลาในการค้นหาสารสนเทศ (ร้อยละ 25) เนื่องจากแหล่งสารสนเทศอยู่ไกลไม่สะดวกเดินทาง อีกทั้งเวลาที่จัดให้บริการตรงกับเวลาทำงานของผู้ประกอบการ

4. การเปิดรับข่าวสารของผู้ประกอบการบ่นระบียงเศรษฐกิจอนุภาคกลุ่มแม่น้ำโขง

การเปิดรับข่าวสารของผู้ประกอบการ เมื่อพิจารณาจากเพศ อายุ การศึกษา และประเภทของสถานประกอบการพบว่า มีพฤติกรรมในการเปิดรับข่าวสารไม่แตกต่างกัน ผ่านทางสื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ และเว็บไซต์

ข้อค้นพบ

1. ผู้ประกอบการเป็นผู้รับสารสนเทศ (Passive) เนื่องจากผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจไปตามธรรมชาติ หรือตามสภาพที่เป็นต่อเนื่องมาเป็นเวลานานไม่ได้มีความต้องการสารสนเทศมากนัก โดยใช้ความได้เปรียบทางด้านพื้นที่ (Location) เพื่อให้ลูกค้าเข้ามาใช้บริการเอง เช่น สถานประกอบการค้าส่วนมากจะตั้งอยู่ในตัวเมือง มีพื้นที่ติดถนนใหญ่หาได้ง่าย ส่วนสถานประกอบการเกี่ยวกับการผลิตสินค้าเกษตร โรงสีข้าว ลานมันสำปะหลังจะตั้งในพื้นที่ปลูกพืชชนิดนั้น เช่น อ่างทองตาล จะมีลานมันสำปะหลังอยู่หลายกิจการ เนื่องจากเป็นพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังที่ใหญ่ที่สุดในจังหวัดมุกดาหาร เป็นต้น

2. พฤติกรรมการแสวงหาสารสนเทศ มีการใช้งานบ้างโดยใช้แหล่งสารสนเทศทางอินเทอร์เน็ต สืบค้นโดยใช้ Search engine คือ Google ข้อมูลที่ค้นหาส่วนใหญ่เป็นข้อมูลทางการตลาด เช่น ราคาสินค้า ราคาวัตถุดิบ ซึ่งส่วนมากก็จะมี การติดต่อกับผู้ขายสินค้าเหล่านี้อยู่แล้ว เป็นการค้นหาเพื่อติดตามข้อมูลทางการตลาด หรือการหาตัวอย่างการทำงานเอกสาร การหาโครงแบบในการก่อสร้างเป็นการค้นหาเพื่อใช้ในการทำงานประจำวัน (Routine work) มากกว่าที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาธุรกิจ แหล่งสารสนเทศที่ผู้ประกอบการนิยมใช้รองมา คือ แหล่งสารสนเทศสถาบัน จากการสอบถาม พูดคุยขอคำแนะนำจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจนั้นๆ เช่น กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น เพื่อใช้ในการทำงานให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของหน่วยงานนั้นๆ

3. ผู้ประกอบการไม่ค่อยได้ใช้ข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนางาน โดยมักนำประสบการณ์ที่มีอยู่ในตัวเองมาปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์มากกว่า โดยดูได้จากสถิติการอ่านของคนไทยพบว่าปี 2554 การอ่านหนังสือของประชากรมีอัตราการอ่านหนังสือของคนวัย 6 ปีขึ้นไป อยู่ร้อยละ 68.6 เพิ่มขึ้นจากปี 2551 ที่มีอยู่ร้อยละ 66.2 ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ นวนิยาย การ์ตูน นิตยสาร และตำราหนังสือเอกสารที่ให้ความรู้ สาเหตุ

ที่คนไทยไม่อ่านหนังสือ ได้แก่ การดูโทรทัศน์ ไม่มีเวลาอ่าน ไม่ชอบอ่าน อ่านหนังสือไม่ออกและสายตาไม่ดี (National Statistical Office, 2011)

4. การประเมินสารสนเทศของผู้ประกอบการใช้การตัดสินใจจากการนำข้อมูลหลายแหล่ง แล้วมาประมวลผลกับความรู้และประสบการณ์เดิมของตน และประเมินจากความน่าเชื่อถือของผู้ให้สารสนเทศ เชื่อในผู้มีอำนาจ (Authority) ในระบบงานราชการ เช่น หน่วยงานสาธารณสุขแนะนำวิธีการในการพัฒนาตลาด ผู้ประกอบการก็ทำตามคำแนะนำนั้น เพื่อให้ตลาดของตนผ่านเกณฑ์ที่สำนักงานสาธารณสุขประเมิน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานภาครัฐ

หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการธุรกิจควรจัดบริการสารสนเทศเชิงลึก โดยมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินกิจการในแต่ละธุรกิจ มีข้อมูลทางการตลาด เช่น ราคาวัสดุ ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค ราคากลางของสินค้าเกษตรที่มีความน่าเชื่อถือและมีความทันสมัยไว้ให้บริการ และควรมีกิจกรรมเชิงรุกเพื่อเผยแพร่ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

ผู้ประกอบการควรมีการตื่นตัวในการใช้สารสนเทศเพื่อเป็นการพัฒนาธุรกิจให้สามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ ซึ่งจะช่วยสร้างการเติบโตได้อย่างยั่งยืน ทำให้ธุรกิจมีความเข้มแข็ง รองรับการเปิดตลาดการค้าเสรีอาเซียน (AEC) โดยใช้สารสนเทศในการพัฒนารูปแบบธุรกิจให้มีความทันสมัย ขยายโอกาสทางการค้า และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคได้อย่างสูงสุด

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการในจังหวัดอื่นๆ ที่อยู่บนบ้นระเบียงเศรษฐกิจอนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง

2) ควรศึกษาพฤติกรรมสารสนเทศทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ (Mixed method) เพื่อยืนยันพฤติกรรมสารสนเทศของผู้ประกอบการ

เอกสารอ้างอิง

- Angchun, P. (2014). Factors influencing information-seeking behavior.(In Thai). **Journal of Humanities & Social Sciences Burapha University**. 22(40), 119-141.
- Department of Business Development.(2013). **Annual Report 2012**. Retrieved November 20, 2013 from http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=2793.
- Joengsaguenpornasuk, S. (2009).**The economic effects of the East-West Corridor affect the competitive advantage and adaptation of the transportation sector : a case study Thai entrepreneurs are in the North-Eastern Thailand**. (In Thai). Khonkaen: Faculty of Management Science Khonkaen University.
- National Statistical Office. (2011). **The Reader of Population Survey 2011**. (In Thai). Retrieved November 22, 2015 from http://service.nso.go.th/nso/nsopublish/themes/files/ict_estSum57.pdf.
- Putthima, S. (2013). The guidelines for developing of information factor supporting related to the information needs and information seeking behaviors of small and medium enterprises (SMEs) in Ton Pao municipality, San Kam-Phaeng district, Chiang Mai.(In Thai). **Information Journal**, 31(3), 96-115.
- Suwan, M. (2014).Information and Decision Making.(In Thai). **The Journal of the Royal Institute of Thailand**, 36(2), 205-217.
- Wilson, T.D. (1981). Evolution in Information Behavior Modeling: Wilson's Model. In Karen, E.F., Sanda, E., & Lynne, E.F. (Eds.). **Theories of Information-Behavior**. New Jersey: Information Today.